

**ILO-asiakirja
1/2019**

**Suomen ILO-neuvottelukunnan
toimintakertomus 2018 ja
toimintasuunnitelma 2019**

Helsinki 2019

ISSN 0782-3290

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2018

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyin kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin. Se avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 15.12.2016 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2017 – 31.12.2019. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä. Suomen Yrittäjät valittiin ensi kerran neuvottelukunnan varsinaiseksi jäseneksi. Neuvottelukunnan järjestäytymiskokous pidettiin 3.2.2017.

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmistelee neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja- ja työntekijäpuolta edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Kertomusvuoden aikana työjaosto kokoontui neljä kertaa. Työjaostossa valmisteltiin neuvottelukunnan kokouksia sekä osallistumista kesän työkonferenssiin. Asiantuntijoilla täydennetyissä kokouksissa valmisteltiin myös ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden Suomen tilaisuuksia.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmistelee muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (KT Kuntatyönantajat) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intressissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui kaksi kertaa. Jaosto valmisti ja käsittelee raportit kymmenen Suomen ratifioiman yleissopimuksen (nro 81, 100, 111, 129, 140, 142, 149, 177, MLC ja 189) noudattamisesta (art 22). Mainitut sopimukset koskevat työsuojelutarkastusta, palkka-tasaa, työsyönnän torjuntaa, sairaanhoitoalan työoloja, opintovapaata, ammatillista koulutusta, kotityötä, merityötä ja kotitaloustyötä.

Jaosto käsittelee myös Suomen lausunnon sopimus- ja suositusluonnoksesta naisiin ja miehiin kohdistuvasta väkivallasta ja häirinnästä työelämässä (Ending violence and harassment against women and men in the world of work). Asia on toisessa käsittelyssä vuoden 2019 työkonferenssissa.

Vastauksen ILO:n ehdotukseen vanhentuneiden sopimusten 17 ja 18 mahdollisesta kumoamisesta ja siitä aiheutuviin mahdollisiin kansallisiin toimenpiteisiin päätettiin palata myöhemmin.

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2018

2.1. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa. Neuvottelukunta hyväksyi Suomen ILO:n perussopimuksen 22 artiklan mukaiset raportit ILOlle kymmenestä Suomen ratifioimasta yleissopimuksesta (ks. tarkemmin s. 2).

Neuvottelukunta hyväksyi Suomen lausunnon vuoden 2019 työkonferenssin toisen käsittelyn standardiaiheesta (naisiin ja miehiin kohdistuva väkivalta ja häirintä työelämässä). Asiasta on tarkoitus hyväksyä sopimus ja suositus.

Neuvottelukunnassa keskusteltiin Suomen aloitteesta työsuojelukoalitioksi. STM:n edustajat esittelivät koalitiota kahdessa neuvottelukunnan kokouksessa.

ILO:n hallintoneuvoston asialistaan liittyen neuvottelukunta kuuli ulkoministeriön edustajia YK:n reformeista. Tanja Grén selvitti YK:n kehitysjärjestelmäreformia ja Anni Salovaara hallintoreformia sekä rauha- ja turvallisuusreformia. Samalla keskusteltiin ILO:n asemasta ja roolista uudistuksessa.

Hallintoneuvoston kokouksiin liittyen neuvottelukunnassa keskusteltiin myös ILO:n standardien sekä niiden valvontamenettelyjen uudistamisesta, ILO:n työkonferenssin ja hallintoneuvoston toiminnan uudistamisesta sekä seuraavien työkonferenssien aiheista.

Neuvottelukunta piti 21.5.2018 yhteisen kokouksen työkonferenssivaltuuskunnan kanssa. Siinä käsiteltiin konferenssin aiheita ja käytännön järjestelyjä. Konferenssin jälkeen keskusteltiin sen päätösten seurannasta.

Myös Geneven pysyvä edustusto (Antti Närhinen) osallistui mahdollisuuksien mukaan neuvottelukunnan kokouksiin etäyhteydellä.

2.2. Työkonferenssi

ILO:n 107. työkonferenssi pidettiin Genevessä 28.5. - 8.6.2018. Työministeri Jari Lindström osallistui konferenssiin 4.-5.6.2018. Suomen konferenssivaltuuskunnassa olivat hallituksen edustajina Liisa Heinonen (TEM) ja Renne Klinge (Suomen pysyvä edustusto Geneve), hallituksen edustajien varajäseninä Hanna-Mari Pekuri (STM) ja Antti Närhinen (Suomen pysyvä edustusto Geneve) sekä hallituksen edustajien neuvonantajina Sari Lehtiranta (UM), Päivi Kantanen (TEM) ja Päivi Yli-Pietilä (STM). Työnantajavaltuutettu oli Mika Kärkkäinen (EK) varavaltuutettunaan Riitta Wärn ja neuvonantajina Albert Mäkelä (Suomen Yrittäjät) ja Ilari Kallio (EK). Työntekijävaltuutettuna oli Paula Ilveskivi (SAK) varavaltuutettunaan Hannele Vettainen (STTK) ja neuvonantajina Miia Kannisto (Akava) ja Pekka Ristelä (SAK).

Konferenssin komiteat käsittelivät:

- yleissopimusten ja suositusten soveltamista (applikaatiokomitea),
- ILO:n tehokasta kehitysyhteistyötä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden tukena (yleiskeskustelu),
- väkivaltaa ja häirintää työssä (standardin valmistelu, ensimmäinen käsittely) sekä
- sosiaalista vuoropuhelua ja kolmikantayhteistyötä, vuoden 2008 globalisaation sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevan julistuksen seuranta.

Konferenssi päätti kumota vanhentuneita yleissopimuksia. Siirtolaistarkastuksen yksinkertaistamista laivoilla koskeva sopimus nro 21 vuodelta 1926 oli edelleen muodollisesti voimassa Suomessa, vaikka se oli luokiteltu ILOssa vanhentuneisiin sopimuksiin. Kumoamisen voimaanpanoasetus kumottiin asetuksella 497/2018, minkä seurauksena se lakkasi sitomasta Suomea myös muodollisesti.

Konferenssi kumosi myös eräitä alkuperäiskansoja koskevia vanhentuneita sopimuksia nro 30, 64, 65, 86 ja 104 ja veti pois kalastajien työaikaa ja työvoiman maahanmuuttoa koskevat suositukset nro 7, 61 ja 62.

EU:n puheenjohtajamaa Bulgaria vastasi yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa EU-koordinaatiosta työkonferenssin aikana. Tosin väkivaltaa ja häirintää koskevan komitean EU-koordinaatiossa Ranska auttoi puheenjohtajavaltiota.

Konferenssin osana järjestettiin 7.6.2018 Työn maailman huippukokous (World of Work Summit). Sen aiheena oli Rauhaa ja kestävyttä ihmisarvoisen työn avulla.

Työkonferenssista on laadittu valtuuskunnan raportti (ILO-asiakirja 2/2018), jossa on esitetty konferenssin keskeiset tulokset. Sähköiseen raporttiin on yhdistetty ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä, erityisesti merityöyleissopimuksen (MLC, 2006) ohjeiston vuoden 2018 muutoksista.

2.3. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa. Suomi on hallintoneuvoston jäsen vuosina 2017 - 2020. Hallintoneuvosto pitää vuosittain kolme kokousta, joista yksi on yhden päivän mittainen ja muut parin viikon pituisia.

Hallintoneuvoston 332. kokoukseen 12. - 22.3.2018 osallistui TEM:stä ensimmäisellä viikolla neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen ja toisella viikolla neuvottelukunnan puheenjohtaja Liisa Heinonen. Geneven pysyvästä edustustosta kokoukseen osallistuttiin molemmilla viikoilla (suurlähettiläs Terhi Hakala, Renne Klinge ja Antti Närhinen).

Hallintoneuvoston 333. kokouksessa 9.6.2018 Suomea edustivat Liisa Heinonen ja Päivi Kantanen TEM:stä sekä Geneven edustustosta suurlähettiläs Terhi Hakala sekä Renne Klinge ja Antti Närhinen.

Hallintoneuvoston 334. kokoukseen 29.10 - 8.11.2018 osallistuivat TEM:stä ensimmäisellä viikolla Liisa Heinonen ja toisella viikolla Päivi Kantanen. Geneven pysyvästä edustustosta osallistuttiin kokoukseen molemmilla viikoilla (suurlähettiläs Terhi Hakala, Sari Lehtiranta ja Antti Närhinen).

EU-koordinaatiosta kokousten aikana vastasivat kevätkaudella Bulgaria ja syksyllä Itävalta EU:n puheenjohtajamaan ominaisuudessa yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.4. Pohjoismaiset hallitusten ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin kolme pohjoismaista hallitusten koordinaatiokokousta, ennen kevään ja syksyn hallintoneuvoston istuntoja ja ennen työkonferenssia (Helsingissä 6.3.2018, Tukholmassa 14.5.2018 sekä Kööpenhaminassa 23.10.2018). Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä.

Myös näissä kokouksissa esillä olleita asioita on käsitelty neuvottelukunnan kokouksissa.

2.5. Muut ILO-kokoukset, joihin Suomi on osallistunut

ILO:n kokoukseen Meeting of Experts to adopt a Code of Practice on Safety and Health in Shipbuilding and ship repair, 22-26.1.2018 osallistui Tapani Vänni, STM.

ILO:n kokoukseen Third Meeting of the Special Tripartite Committee of the Maritime Labour Convention, 2006 (MLC, 2006) 23 – 27.4.2018 osallistuivat Nico Steiner, TEM ja Aino-Maija Alstela, STM.

Osana ILO:n 100-vuotisjuhlaa pohjustavaa työn tulevaisuus -keskustelua järjestettiin Pohjoismaiden ministerineuvoston (NMR) tuella Tukholmassa 15. - 16.5.2018 seminaari työn murroksesta (miten digitalisaatio, robotisaatio ja automaatio vaikuttavat tulevaisuuden työelämään ja osaamistarpeisiin) Myös Suomen ILO-neuvottelukunnan jäseniä osallistui seminaariin.

ILO:n kokoukseen 20th International Conference of Labour Statisticians (ICLS), 10-19.10. 2018, osallistuivat Hanna Sutela, Tilastokeskus ja Antti Närhinen, Geneven pysyvä edustusto.

2.6. ILO-sopimusten ratifiointi

Geneven pysyvä edustusto luovutti 20.6.2018 ILOlle ilmoituksen ILO:n merityöyleissopimuksen (MLC) ohjeistoon vuonna 2016 tehtyjen muutosten voimaansaattamisesta Suomessa. Ne tulivat voimaan 8.1.2019 (valtioneuvoston asetus 1029/2018).

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta. Suomen työkonferenssi- valtuuskunnan raportti sisältää myös ILO:n perussäännön edellyttämän eduskunnan informoinnin ILO:n työkonferenssin päätöksistä. Raportti julkaistiin sähköisenä. Linkki ao. sivulle: <http://tem.fi/iloa-koskevat-julkaisut-ja-raportit>

Sivustolla on linkkejä myös muihin relevantteihin ja ajankohtaisiin ILO-aineistoihin.

3.1. ILO internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön ILO-verkkosivut esittelevät myös laajemmin ILOa koskevaa tietoa. <http://tem.fi/kansainvalinen-tyojarjesto-ilo1>

Alasivuille lisätty aineisto on ryhmitelty ILO:n julkaisuihin, ILOlle toimitettuihin raportteihin sekä ILO:n yleissopimus- ja suositusteksteihin. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset -julkaisun relevantti sisältö on päivitetty suomenkielisiksi alasivuiksi.

Suomenkielisen sähköisen esitteen numerotiedot ILOsta ja sen toiminnasta ovat syksyltä 2014.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta. <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2018Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Marianne Kivistö, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö, 28.2.2018 saakka
Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö, 28.2.2018 lähtien

Jäsenet:

Johanna Karanko, yksikön päällikkö, ulkoministeriö
Katriina Alaviuhkola, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö, 28.2.2018 saakka
Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö, 28.2.2018 lähtien
Mika Happonen, neuvotteleva virkamies, Valtion työmarkkinalaitos
Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, Kunnallinen työmarkkinalaitos
Mika Kärkkäinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Aapo Heikurainen, työmarkkina-asiantuntija, EK ry / Teknologiateollisuus
Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät SY ry
Annika Rönni-Sällinen, työehtoasioiden johtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, 27.6.2018 saakka
Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, 27.6.2018 lähtien
Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Hannele Vertainen, lakimies, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Paula Ilveskivi, lakimies, Akava ry, 27.6.2018 saakka
Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava ry, 27.6.2018 lähtien

Neuvottelukunnan 3.2.2017 valitsevat sihteerit:

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö
Sami Teräväinen, hallitussihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö, 27.8.2018 saakka
Elli Nieminen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö, 27.8.2018 lähtien
Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTON KOKOONPANO

(jaostot on asetettu neuvottelukunnan kokouksessa 3.2.2017)

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, TEM

Varapuheenjohtaja

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, STM

Jäsenet:

Mika Kärkkäinen, asiantuntija

Annika Rönni-Sällinen, työehtosioiden johtaja, SAK, 27.8.2018 saakka

Paula Ilveskivi, lakimies, SAK, 27.8.2018 lähtien

(varalla Hannele Vertainen, lakimies, STTK)

Jaoston sihteereinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

SOPIMUSJAOSTON KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Liisa Heinonen, hallitusneuvos, TEM

Varapuheenjohtaja

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, STM, 27.8.2018 lähtien

Jäsenet:

Henna Huhtamäki, neuvotteleva virkamies, STM

Mika Kärkkäinen, asiantuntija, EK

Albert Mäkelä, asiantuntija, SY

Annika Rönni-Sällinen, työehtosioiden johtaja, SAK, 27.8.2018 saakka

Paula Ilveskivi, lakimies, SAK, 27.8.2018 lähtien

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava, 27.8.2018 lähtien

(varalla Hannele Vertainen, lakimies, STTK)

Jaoston sihteereinä ovat toimineet neuvottelukunnan sihteerit.

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

LIITE 2

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2019

1. ILO-neuvottelukunnan toiminta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toimii ILO-asioiden vastuuministeriönä. ILO-neuvottelukunta asetettiin uudelleen kolmivuotiskaudeksi vuoden 2017 alusta. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty asetuksessa 851/1977. Neuvottelukunnan työjaosto ja sopimusjaosto valmistelevat asiat neuvottelukunnalle tehtäväjakonsa mukaisesti.

1.1. ILO:n kokoukset vuonna 2019

1.1.1. ILO:n 108. työkonferenssi

Konferenssi pidetään 10. - 21.6.2019 Genevessä. Konferenssin asialistaa laadittaessa on otettu huomioon ILO:n 100-vuotisjuhla, jonka yhteydessä arvioidaan järjestön toimintaa ja tarvetta sen uudelleen suuntaamiseen.

Asialistalla ovat mm.

- I. Konferenssin täysistunto: Reports of the Chairperson of the Governing Body and of the Director-General (the theme of the Director-General's report in 2019 will be the Future of Work, and will consist of the report of the World Commission on the Future of Work)
- II. Finanssikomitea: Programme and budget proposals for 2020–21 and other questions
- III. Sopimusten soveltamista käsittelevä komitea: Information and reports on the application of Conventions and Recommendations
- IV. Committee of the whole: ILO Centenary outcome document
- V. Standardikomitea: Sopimuksen ja suosituksen valmistelu teemasta Violence and harassment against women and men in the world of work (standard setting, second discussion)
- VI. Thematic debates and events connected to the Future of Work, including various Centenary Initiatives

1.1.2. Hallintoneuvoston kokoukset

Suomen hallitus on ILO:n hallintoneuvoston jäsen vuosina 2017 – 2020 ja osallistuu aktiivisesti kokouksiin ja niiden valmisteluun yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa sekä EU:n ja IMEC-ryhmän puitteissa.

Hallintoneuvosto kokoontuu Genevessä 14. - 28.3.2019 (335. istunto), 22.6.2019 (336. istunto) ja 24.10. - 7.11.2019 (337. istunto).

Suomi on jäsenenä hallintoneuvoston työryhmässä, joka valmistelee työkonferenssin ja hallintoneuvoston uudistamista.

Syksyllä Suomi vastaa ILO-asioiden EU-koordinaatiosta, erityisesti syksyn hallintoneuvoston kokouksessa, ja esittää myös EU-puheenvuorot.

1.1.3. Muut kokoukset

ILO järjestää vuoden 2019 aikana lukuisia asiantuntijakokouksia ja konferensseja, joihin osallistutaan ja joita seurataan tarpeen mukaan neuvottelukunnassa.

Suomi osallistuu muun muassa Maantielikenteen työturvallisuutta koskevan ohjeiston laadintaa käsittelevään asiantuntijakokoukseen 23. - 27.9.2019 ja huolehtii tarvittaessa kokouksen EU-koordinaatiosta.

Suomi ei ole jäsenenä ILO:n standardien uudistamista käsittelevässä työryhmässä (SRM), mutta osallistuu aktiivisesti sen syyskuussa järjestettävän kokouksen valmisteluun. Länsi-Euroopan ryhmää kokouksessa edustavat Ruotsin ja Hollannin hallitukset. Saksan hallituksen edustaja on sen puheenjohtajana.

Pohjoismaisten hallitusten edustajien väliset ILO-koordinaatiokokoukset pidetään ennen hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokouksia sekä tarpeen mukaan työkonferenssin aikana. Niissä vaihdetaan tietoa ja näkemyksiä ajankohtaisista teemoista sekä pohditaan yhteisiä linjauksia. Ruotsin pääministeri Stefan Löfven on toisena puheenjohtajana työn tulevaisuutta kartoittavassa ILO:n maailmankomissiossa, jonka työstä kuullaan koordinaatiossa. ILO:n maailmankomission raportti työn tulevaisuudesta valmistelee ILO:n 100-vuotisjuhlaan liittyvää keskustelua vuoden 2019 työkonferenssissa. Raportti julkistettiin 22.1.2019. Suomen ollessa hallintoneuvostossa Suomi esittelee vireillä olevat asiat ja alustavat näkemyksensä muiden Pohjoismaiden edustajille mahdollista yhteistä kannanmuodostusta varten. Myös pohjoismaisia puheenvuoroja pidetään tarvittaessa.

EU-koordinaatiokokoukset pidetään EU-puheenjohtajamaiden (Romania ja Suomi) sekä EU:n ulkosuhdehallinnon johdolla muun muassa hallintoneuvoston kokousten sekä työkonferenssin aikana Genevessä. Työkonferenssin EU-kantoja valmistellaan toukokuussa Brysselissä pidettävissä kokouksissa. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n kantojen muotoiluun sekä koordinoi ja pääosin esittää EU:n kannat syksyn 2019 aikana.

Suomi osallistuu aktiivisesti IMEC-maiden (teollistuneet markkinatalousmaat) kokouksiin erityisesti työkonferenssin ja hallintoneuvoston aikana ja yhteiseen kannanmuodostukseen muutoinkin erityisesti sähköisesti.

Suomi osallistuu aktiivisesti myös hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokousten ulkopuolisiin Genevessä pidettäviin konsultaatioihin ja EU-koordinaatiokokouksiin. Tämän mahdollistaa se, että Geneven edustustossa on päätoimisesti ILO-asioita hoitava henkilö. Suomi raportoi näistä kokouksista myös muille Pohjoismaille ja kuulee niiden näkemyksiä ennen kokouksia.

ILO-neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään mainituissa kokouksissa esillä olevia asioita ja tärkeimmistä kokouksista jaetaan myös kokousraportit.

Pohjoismaisten ILO:n Future of Work –seminaarien sarjan päätösseminaari, johon mm. ILO:n pääjohtaja Ryder ja ILO:n maailmankomission puheenjohtaja Löfven, pidetään Islannissa 4. - 5.4.2019.

1.2. Lausunnot ja raportointi ILOlle

ILO-neuvottelukunta käsittelee ILOsta tulevat lausuntopyynnöt ja niihin lähetettävät Suomen vastaukset mm tulevien työkonferenssien standarditeemoista.

Vuoden 2020 konferenssin valmisteluun liittyen lausunto annetaan sopimusten nrot 8, 9, 16, 53, 73, 74, 91 ja 145 kumoamisesta ja sopimusten nrot 7, 54, 57, 72, 76, 93, 109, 179 ja 180 sekä suositusten nro 27, 49, 107, 137, 139, 153, 154, 174, 186 ja 187 poisvetämisestä.

Lisäksi neuvottelukunta käsittelee ratifioitujen yleissopimusten soveltamisesta vuonna 2019 annettavat määräaikaisraportit (ILO:n perussopimuksen artikla 22).

Vuonna 2018/2019 ratifioimattomia sopimuksia ja suosituksia koskeva raportti (ILO:n perussopimuksen artikla 19) annetaan suosituksista nro 169 (työllisyyspolitiikka), nro 168 (vammaisten työvoimapaalvelut), nro 184 (kotitaloustyö), nro 198 (työsuhde) ja nro 204 (siirtyminen epävirallisesta viralliseen työhön).

Vuoden 2019/2020 ratifioimattomia sopimuksia ja suosituksia koskevan raportin aiheeksi on päätetty hoivatyö eli sairaanhoitoalan työolot ja kotitaloustyö.

1.3. ILO:n sopimusten mahdolliset ratifiointit ja irtisanomiset

Vuonna 2019 neuvottelukunnan sopimusjaostossa valmistellaan väkivaltaa ja häirintää työssä koskevan sopimuksen mahdollista ratifiointia.

Myös ILO:n ehdotuksesta irtisanoa vanhentuneita sopimuksia keskustellaan.

ILO-neuvottelukunta voi TEM:n henkilöresurssit huomioiden arvioida edellytyksiä ratifioida ILO:n sopimuksia ottaen huomioon ILOssa käynnissä oleva standardien uudistamistyö sekä ILO 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvä standardien ratifiointin edistämistä koskeva kampanja, jossa jäsenvaltioita kehoitetaan ratifioimaan ainakin yksi sopimus vuoden 2019 aikana.

2. ILOa koskeva tiedotustoiminta

Kansainvälisen työjärjestön toimintaa koskevat asiat pyritään ottamaan esille entistä vahvemmin erilaisissa seminaareissa ja muissa kokouksissa. Tavoitteena on ILO:n sopimusten ja suositusten sekä muun toiminnan tunnetuksi tekeminen samoin kuin standardien sisällön parempi huomioiminen muussa toiminnassa.

Keskeisenä tiedotuskanavana ILO-asioista ovat ILOa koskevat alisivut työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla. Sivujen sisältöä pyritään edelleen laajentamaan ja kehittämään.

Toimitettavia ILO-asiakirjoja vuonna 2019 ovat

- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus vuodelta 2018 ja toimintasuunnitelma vuodelle 2019
- ILO:n 108. kansainvälinen työkonferenssi 2019: Suomen valtuuskunnan raportti ja ILO:n perussäännön mukainen eduskunnan informointi ILO:n työkonferenssin päätöksistä

3. ILO:n 100-vuotisjuhla ja muu toiminta

Vuonna 2019 jatketaan ILO:n 100-vuotisjuhlavuoden aikana järjestettävien tapahtumien valmistelua Suomessa ja Genevessä. 100-vuotisjuhlan yhteydessä yleisölle avoimia tilaisuuksia on suunniteltu

järjestettäväksi Tampereella, Rovaniemellä ja Helsingissä. Myös Genevessä Suomi suunnittelee yhdessä Sveitsin kanssa 100-vuotistilaisuuden järjestämistä.

Myös Suomen EU-puheenjohtajakausi ajoittuu juhluvuoteen (heinä – joulukuu 2019). Valmistelu tehdään yhteistyössä muiden ministeriöiden ja Geneven pysyvän edustuston kanssa.

Yhteistyötä UM:n kanssa toivotaan voitavan tiivistää vuoden 2019 aikana. Neuvottelukunnan puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit pyrkivät osallistumaan neuvottelukunnan edustajina YK-järjestelmän puitteissa Suomessa järjestettäviin tilaisuuksiin, joiden aihepiiri käsittelee ILO:n toiminta-alaa. Myös UM:n asiantuntijoita kutsutaan neuvottelukunnan kokouksiin esittelemään ILO:n toimintaan liittyviä yleisiä aiheita.

Neuvottelukunta keskustelee ja ottaa tarvittaessa huomioon omassa toiminnassaan myös Geneven edustuston toimintasuunnitelman, joka koskee Suomen ILO:n hallintoneuvostokauden hoitoa Geneven edustustossa. Suunnitelma koskee osin myös yleisemmin Suomen ILOon liittyvää toimintaa hallintoneuvostokaudella 2018 - 2020 Genevessä.

Neuvottelukunta pohtii toimintansa kehittämistä vuosittain syksyn viimeisessä kokouksessa.

4. Määrärahat

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa ILOlle alkuvuodesta YK:n maksuasteikkoon perustuvan Suomen jäsenmaksun, joka vuonna 2019 on 1 635 114 Sveitsin frangia.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2019 on hyväksytty ILO-neuvottelukunnan kokouksessa 24.1.2019. Neuvottelukunta voi tehdä siihen muutoksia ja tarkistuksia tarpeen mukaan.